

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ БОРОТЬБА ЗА РАТИ- ФІКАЦІЮ ВИБОРІВ СЕНАТОРІВ

ПІНШОВ ВЕДЕ КАМПАНІЮ ПРОТИ СЕНАТОРА ВЕРА.
ВАШІНГТОН, 29. листопада. — З наближенням речниці
отворення сесії 70. конгресу стає що раз ясніше, що ся сесія
зачається завзятою боротьбою в сенаті за признание прав
вибору деяких сенаторів.

Ходить тут передовсім о ратифікацію вибору пенсиль-
в'яйського сенатора Вера та іллінойського сенатора Френка
Смита. Проти ратифіковання вибору Вера виступив бувший
пенсильв'яйський губернатор Гаффорд Піншов, видавши проти
сеї ратифікації публічний лист до членів краєвого комітету
республіканської партії, в якому закликає прихильників Вера
виборчі шайхярства. Піншов закликає комітет зайнятися про-
ти ратифікації вибору, бо в протинім разі проти республікан-
ської партії постане публічний гнів.

СВАРКА КУЛІДЖА З ТОРГОВЕЛЬНОЮ ПАЛАТОЮ.

ВАШІНГТОН, 29. листопада. — Торговельна Палата Зау-
ченних Держав оголосила свою відповідь проти відповідей пре-
зидента Куліджа на домагання конвенції сеї палати в справі
обниження податків.

Суперечка почалася з того, що Торговельна Палата ви-
сказалася за потребу обниження федеральних податків о
400 мільйонів доларів. Проти цього пляну виступив президент
Кулідж, кажучи, що таке обниження неможливе. На се тепер
відповів де палата, що для добробуту Зауценних Держав є ва-
жлище обнижити податок, хочби на сьому мало потерпіти
сплачування воєнних довгів, як зменшення довгів.

Справа певно перенесеться до конгресу та буде протироку
до горячої дебати.

СМИТ НА СЛУЧАЙ ВИБОРУ ПРЕЗИДЕНТОМ НЕ ЗРЕЧЕТЬ-
СЯ УРЯДУ ГУБЕРНАТОРА.

ОЛБАНІ, Нью Йорк, 29. листопада. — Стейшнний губерна-
тор А. Смит, найповажніший кандидат на уряд президента
Зауценних Держав з рамені демократичної партії, має заявити
приватно, що на случай вибору його на президента Зауценних
Держав він відразу не зречеться уряду губернатора, але добу-
де свою каледенію до кінця 1928. року, бо в сеї спосіб він ви-
буде 30-літню службу для стейту та дістане право побирати
віз стейту пенсії. В сеї спосіб він може заробити 6,000 дола-
рів річно.

17 ВІЙНИКІВ ПОСТАВЛЕНО НА СУД ЗА ОДИН ДЕНЬ.

НЬО ЙОРК, 29. листопада. — Перед місцевим стейшовим
судом поставлено нині як підозрілих за війство 17 осіб. Між
ними були 2 жінки.

Прокуратор доіс судді, що декотрі адвокати дораджують
обжалюванню не признавати до вини, але добувати роз-
правні й вирешення лави присяжних. Суддя Кеніг зараз прочи-
тав лекцію адвокатам, кажучи, що таким поступованом вони
ставлять на карту життя своїх клієнтів та граються з людсь-
ким життям.

СУД НАД ВІЙНИКАМИ ТОВАРИША ЗА ГРОШІ З АСКУРАЦІЇ.

НЬО ЙОРК, 29. листопада. — Підчас другого дня судової
розправи перед Джосефом Лефловіца та Гарі Грінберга, обжа-
лювання за вбитте знаменитого Гольдштайна з шльом одержан-
ня від аскураційних підприємств суми 70,000 доларів, пере-
слухувано ряд свідків.

Кантор Полак знівав, як він чув кліаніне Гольдштайна о по-
мичі, і як трох людей, сидячих на лодці, дозволило йому вто-
нути. Як свідок се розповідав, мати втопленого змільна.

Прокураторія предложила чотири докази на те, що заговір-
ники на життя Гольдштайна думали халопництва, що вони ви-
ратували його від вильоту на гарні вакації до Гоннолюлу, де
він перебував, поки вони не дістануть аскурації.

ПРОЦЕС ЗА ВБИЙСТВО Д-РА ЛІЛЕНДАЛА.

МЕІЗ ЛЕНДІНГ, Нью Джерзі, 29. листопада. — На ниніш-
ній сесії суду, що розглядає питання вбивства д-ра Ліллендала,
за яке прокураторія обвиняє його владу та Виліса Біча, якого
прокураторія називає любовником владу, прокуратор поста-
вив за свідків хеміків, які зізнавали, що пані Ліллендал виб-
рала гроші з кишені вбитого, щоб поліція думала, що він упав
жертвою рабункового нападу. Хеміки зізнали, що на гронах,
найдених у кишенях пані Ліллендал, зовсім рішучо відкрито
сліди крові.

Прокураторія тепер предложила забрати з діюму мамі
околиці, на яких місце вбивства лікарів було зазначене «нім
оливцем; се маюби доказувати, що вона належала до заговір-
ників, які палили смерть її мужа.

ЧУТКИ ПРО ЗАГОВІР НА ЖИТТЄ АМБАСАДОРА.

ВАШІНГТОН, 29. листопада. — Суперечка між турешким
амбасадором Мухтаром Бейом та бувшим американським ам-
басадором у Німеччині Джерардом стала нині основною мушкою,
що в Америці відкрито заговір на життя Мухтара-Бей. Сю
чутки американський департамент стейту заперочує.

Мухтар Бей приїхав уже до Вашингтону та зажив у готе-
лі, звідки він видає заяву, що вважає напади Джерарда такі
безосновні, що на них навіть не буде відповідати.

НОВИЙ ЗАКОН РЕГУЛЮЮ- ЧИЙ ПРОДАЖУ ГОРЯЧИХ НАПИТКІВ В МАНИТОБІ.

ВІННІПЕГ. — Манітобський
сойм ухвалить це перед Різд-
вом новий закон, регулюючий
продажу горячих напиків у
сіїх провінції, відповідно до го-
лосування виборців у дні 28.
червня с. р. У тії справі відбу-
лися саме недавно наради по-
слів правительственої партії
премієра Брекена, які рішили,
щоби законопроект про тор-
говлю пива шклянками й фла-
шкями предложено соймови
дні 1. грудня.

На основі дотичного законо-
проекту буде вільно продава-
ти й пити пиво лише в тих до-
мі, який дістане від уряду по-
зволєння. Такими домами бу-
дуть готелі й зачартовані
(ветеранські) клуби. В них у-
творять так звані «пиви кімна-
ти», окремі для мужчин, а окре-
мі для жієнщин. В інших кімна-
тах готелю не вільно буде пи-
ти пива. Доставка пива бочви-
ками для заможливих у при-
ватних домах буде тривати
далше. Горілку або вино буде
можна купувати флашками в у-
рядових правительствених
складах. Такі флашки будуть
опечатані й посідаючий їх не
буде міг отворити й пити дене-
будь, тільки в дома або в та-
кіх місцях, на якє дістане позво-
лення лікерної комісії.

Урядових лікерних склепів
буде багато в цілій провінції.
В кожнім більшому місті й
містечку буде один, два лікерних
склепів. Чи будуть, однак, лі-
керні склепи й в таких околиц-
ях, які заявлялись проти
шклянкового пива, уряд поки
що не хоче нічо сказати.

МАДАМ КОЛЛОНТАЙ ЗНОВА В ОСЛО.

ОСЛО, Норвегія, 28. листо-
пада. — Мадам Коллонтай, що
недавно повернула до Москви
з Мексико, обнила наново ста-
новиче російської посольки у
столиці Норвегії, Осло. Мадам
Коллонтай вийшла була до Ме-
ксико, де заанимала близько рік
становиче російської посольки.
Перебуваючи у Москві, брала
вона участь в урочистім обо-
ді десятилітньої жовтневої рево-
люції.

ШЕФ ПОЛІЦІ НА ПЕРЕДМІ- СТІ ВІННІПЕГУ АРЕШТО- ВАНІЙ ЗА КРАДІЖ.

ВІННІПЕГ. — Дж. А. Соте-
ренд, шеф поліції в Олд Кілдо-
нан, передмісттю ВІННІПЕГУ,
перевів нині у поліційній в'язниці.
Його арештовано 14 листопада
й обжалювано за крадіж. Опи-
ся винушено його на волю,
по зловлеженню запоруку у вис-
ті 250 доларів. Проти нього
винесено два обжалювання.

СМЕРТЬ ЖІНОК НА ВІДПУСТІ У ГАЛІЦЬКОМУ КАЛЬВАРІ.

На сьогорічній відпустці в
Кальварії, в якій взяло участь
около 50 тисяч людей, агну-
ли три особи й до самі жінки.
Дві жінки серед стеску на сер-
цевий удар, а одну бив ло-
пець, упавши з дерева, а якого
дівчався на процесію.

УКРАЇНЕЦЬ, ПРОГРАВШИ ГРОШІ, ПРОБУВАВ ПО- ПОВНИТИ САМОГІ- СТВО.

НОРТ БЕРІ, Онт. — Укра-
їнець, Евстасій Даневич, чис-
ний 37 літ, агризав тим, що
програв 200 доларів при закла-
дах у кіських перегонах і че-
рез те рішив поповнити само-
губство дня 16 с. м. коло місто-
ка Медоваті. Та не йому не
вдалося. — Зайшовши у ліс,
він пробував повіситися на сво-
ім паску. Колиж пасок (рем-
іш) урвався, він підірвав со-
бі бритвою горло та порізав
червою й ранкував у нап'ри-
мі недалекого моста. Коло мо-
ста наїхала його поліція й за-
брала до шпиталю, де він при-
знався, що хотів скінчити своє
життя скоєнням з моста в рі-
ку. Тепер приходять він до
здоров'я. Коли цілком вяду-
ватиме, то вже не захочеться по-
му пробувати шасті у кісь-
ких перегонах.

МІСТО САСКАТУН, У САСКЕ- ЧЕВАНІ, ОДЕРЖИТЬ 8-ПО- ВЕРХОВУ БУДІВЛЮ.

САСКАТУН, Саск. — Компа-
нія Т. Ітона, що має вже бога-
то департаментальних склепів
по цілій Канаді, закупила не-
давно департаментальний склеп
Ф. Р. Мекміана й на тім місці
побудує вісімповерховий склеп
з огитравалою матеріалю, я-
кий буде 125 стій у висоту. До-
сі не вільно буде у тім місті бу-
дувати висюгові будинки, як 85
стіп понад землю.

УКРАЇНЕЦЬ ІНСПЕКТОР ПУБЛІЧНИХ ШІЛ В КА- НОРСЬКОМУ ДИСТРИКТІ У СХІДНІМ САСКЕЧЕ- ВАНІ.

Канадський часопис подає,
що гр. Ф. Т. Гаврилюк, свідо-
мого й діяльного канадсь-
кого Українця, що доси тим-
часово урядував як інспектор
публічних шікл в окрузі Рос-
тері, перенесено на ставку ін-
спекторську посаду в канорсь-
кий округ, в Саскечевані, в я-
кій живе поважне число укра-
їнських фермерів.

У СТОЛИЦІ КАНАДИ, ОТАВІ, ЦВІТУТЬ РОЖІ.

ОТАВА. — По городах меш-
канців цього міста цвітуть іще
рожі, мимо того, що вже ко-
нець листопада і на дворі до-
сить холодно.

ВЕЛИКИ МОРОЗИ В РОСІІ.

У місті Москві й в околицях
апави з початком листопада
великі сніги. Морози були там
на 6 степенів Реоміра нижче
зера.

ТИФ У СТРИЩИНІ.

По стихійній катастрофі по-
внені як ті наслідок навістила
Стрийщині епідемія тифу. Під
цю пору по шпиталіях цього
повіту є до двух сотень недуж-
их на тиф. Число недужих є
однак значно більше, бо селя-
ни, знаючи, як з ними пово-
дяться по шпиталіях, в бага-
тих місцевостях промовчують
цю заразу.

СИБІРСЬКИХ ВТІКАЧІВ АРЕ- ШТОВАНО НА АЛЯСЦІ ЯК НЕЛЕГАЛЬНИХ.

НОХ, 28. листопада. — Сю-
приздають майже щоденно
у човнах втікачі зі Східного
Сибіру і навіть з Камчатки. Во-
ни приїжджають з рибакими.

Між прибувцями є родинні
осіб, які вже давніше приїха-
ли до Зауценних Держав через
Харбін. Вони просять, щоби їх
допустити до Зауценних Держ-
жав.

Майже усіх з них арештова-
но. Рішення справи залежить
тепер від вашигтонських вла-
стей.

МУССОЛІНІ У РОЛІ УЗДОР- ВИТЕЛЯ ІТАЛІЇ.

РИМ, 28. листопада. — Пре-
мієр Муссоліні виступив тепер
у новій ролі уздоровителя Іта-
лії. Він думає домагатися від
парламенту, який нездовго
збереться на наради, оснований
в Римі спеціальної школи для
студіювання малайрів щоби мо-
жна було поборювати ті успі-
шні й уздоровити край че-
рез осушення багон і заосмо-
трити його у здорову воду.
Малайрів від многих століть
була нещастям Італії.

ХР. РАКОВСЬКИЙ У ХАРКОВІ.

ХАРКІВ, 28. листопада. —
«Красная Газета» доносить,
що на торжественних зборах міс-
ької ради у Харкові опозиційні
стали поставили вноєк, щоби ви-
брати Раковського головою
зборів.

Сеї кандидатури одначе не
принято, а коли Раковський
вийшов на трибуну, присутні
не дали йому говорити.

ВЕЛИЧИНА ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ І ФЛОТИ ЧИСТИТЬ 562,000 ЖОВНІРІВ.

МОСКВА, 27. листопада. —
Червона армія разом з воєнно-
ю флотою числить, як подає
тисючівський часопис, 562,000
жовніврів. Сойтська флота
має поємність 139,000 тон; з
той 111,000 тон чисить балтій-
ська флота, а 28,000 тон нор-
моромська флота. Сойтська
воздушна флота чисить ко-
ло 3,000 машин. На случай вій-
ни мігби Сойтський Союз по-
кажати 15 мільйонів жовніврів;
сумніваються одначе, чи мігби
він озброїти й викинути таку
велику армію. Сойтські війсь-
кі, після осуду німецьких і за-
граничних воздушних експер-
тів, є знамениті й можуть до-
ривати пильтатом котробиуд ве-
ликої європейської держави.

СУД НАД 65 ПОВСТАЦІЯМИ В БЕРДІЧЕВІ.

КИЇВ. — В Бердичеві розпо-
чався суд над 65 членами по-
встаного відділу отамана Се-
на Рудого. Згаданим повста-
ням закинують 70 озброєних
нападів, убивств і т. п.

ОРИГІНАЛЬНИЙ ПРОТЕСТ.

ВАРШАВА. — Ортодоксінна
жидівська громада у Варшаві
запротестувала проти підмо-
ги жидівського театру, який,
на їх думку, складається із без-
божників. Безбожниками є во-
ни тому, що грають занадто
веселі пєси.

РОЗВ'ЯЗАННЯ ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ

54 БУВШИХ ПОСЛІВ МАЄТЬСЯ АРЕШТУВАТИ.
ВАРШАВА, 29. листопада. — Польський сойм розв'язано
вчєра й бувши послів не тіщяться більше посольською незай-
маністю. Ся вивав тому приказ арештувати 54 бувших поль-
ських послів.

Більшу част з тих послів обжалюється за менші прови-
ни, як писання статей і виголошування бесід на вічах проти
політики, які тепер обжалюють їх о клевету. Оакого з був-
ших послів обжалюють о всьлякі малверсції, коли був ди-
ректором банку. Двох комуністичних послів утікло до Сойт-
ського Союзу, заки розв'язано сойм.

Багато з бувших послів заявляє, що не будуть качидку-
вати при сядушних виборах тому, що диктатор Пілсудський
траувався й нечаче своїх намітів.

НОВІ ДОНЕСЕННЯ ПРО БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ТЕРОР НА УКРАЇНІ. БОЛЬШЕВИКИ МАЛИ УБИТИ 5,000 ЛЮДЕЙ, ПАЛИЛИ СЕЛА І ЗБІЖЖА.

КИЇШЕНІ, Бєсарабія, 29. листопада. — Українські місцо-
ка і сєла, що лежать позовод Дністра, над румунським гра-
ницею, ведуть вже в протигу трьох місяців завзяту боротьбу з
сойтською владою. Також й у послідніх чхисах велася завзята
бо між населєнням а большевицькими військами. Перез жовни
10 дини прислано одиче військ з Москви в його скоро ви-
нищило повстанці ватаги. Про сеї бої доносить ті, яким до-
шало втекти на румунську територію або також ті з Бєсара-
біє, які відважились зайти на сойтську територію, користа-
ючи з шлітангів пограничної сторожі, яку ужило до бороть-
би з повстанцями. Вони то доносить, що у послідніх трьох мі-
сяцях згинуло у боях на Україні 4 до 5 тисяч людей, як з по-
мичі воєнк, так і з помичі повстанців. Багато сіл, які ставили
опір большевицькій армії, спалено цілком разом зі збіжжям.
Повна правительствених урядових в околицях Могилєва, щоби
збирати податки, спричинила, що обурене населєння убило
4 з тих урядовців а також кількох жовніврів. Большевицька
влада вислала сєчас у тії околиці більше військ, ся спалило
до сєнту для сєла, убивши там около 200 мешканців. Повста-
нці забили Тираспіль, Могилєв і Камеєць Подільський і
поубивали сойтських урядовців.

Вислані сойтські війська перевели у Каміші Подільським
масару населєння, убиваючи там тих, що проти них бороли-
ся, як і цілком безобразно. Мало там згинуло около 1500 лю-
дей.

Збунтувався також і одєн воєнний корабель. Большеви-
кам удалося одиче зловити сей корабель. Вони вимордували
опісля цілу залозу збунтованого корабля.

ПОЛЬСЬКА НОТА НЕ УСПОКОІЛА СОЙТСЬКОГО СОЮЗУ. ЧАСОПИС «ПРАВДА» ТВЕРДИТЬ, ЩО ПОЛЬЩА ПЛАСТУ- НО УКРИВАЄ СВОЇ ПЛАНІ ВІДНОСНО НАПАДУ НА ОКУПАЦІЙНІ ЛІТВИ.

МОСКВА, 29. листопада. — Польська нота, яку доручено
Сойтському Союзови разом з дорученням й іншим державам,
не успокоеа Сойтв і не вдоволяла її домогани.

Московський часопис «Правда» твердить, що озброєний
конфлікт наблизиться ще раз ближче. Польща, яка укриває
пластуну масилє зняття Литви. Колиб вона не наміряла
свого посольного, вонаб не організувала озброєної интервен-
ції у Литві, при помочі таких осіб як полковник Бєачинський.
Як-щоб Польща не наміряла зняти пластуну Литви, як се
зробила з Віленським округом, вонаб не ширла провокацій-
них телеграфічних вісток про повстання на Литві. Через те, го-
ворить «Правда», польська нота не буде мати успокоеючого
впливу, хоч ті видано у тім напрямі.

МОРЕК ВИБІВ КАМЕНЕМ ШІБУ В ПАЛАЦІ АНГЛІЙСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА.

ЗРОБИВ СЕ, АБИ ДІСТАТИСЯ ДО КРИМІНАЛУ, БО БУВ
2 РОКИ БЕЗ ЗАНЯТТЯ.

ЛОНДОН, 29. листопада. — Джеймс Рук, моряк без за-
няття у протигу 2 літ, вибав каменем шібу у палаці англійсь-
кого прем'єра при Даніг уаулиці. Коли його арештовано, зая-
вив, що волиб дістатися до в'язниці, як ходити без ціл на
вулицях.

ЗРОБИВ ВІН СЕ ТАКОЖ ЗІ ЗЛОСТИ ДО ПРЕМ'ЄРА БОДІДИНА ЗА ЙО- ГО БАЙДУРНІСТЬ І РІВНОДУРНІСТЬ ДО НЕМАЮЧИХ ЗАНЯТТЯ РОБІТНИКІВ.

СОЙТСЬКИЙ ПІЛЮТ ВІДВІДУЄ ОСТРОВ ВРАНГЕЛЬ. МЕШКАНЦІ ОСТРОВА ПО ДВОХ ЛІТАХ ДІСТАЮТЬ ВІСТКИ З ДАЛЕКОГО СІВТА.

ВРАНГЕЛЬ ОСТРОВ, Ледовий океан, 29. листопада. — Со-
йтський пілют, капітан Кошеєв, прилетів у своїй літану на
далєко віддалений від світа остров Врангеля, що лежить на Ле-
дєвому океані. Мешканці острова, по двох роках, дістали від
Кошеєва перші вістки з широкого світа. На острові Врангеля
мешкає губернатор, учитель, лікар, їх жінки й кількох посе-
ленців. Усі вони мешкають тут від 1926 року, коли то перший
раз вилітано на сім острові сойтський прапор. Кошеєв при-
летів на згаданий остров з Камчатки.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКИЙ СИРОТИНЕЦЬ ЯК НАЦІОНАЛЬНА СПРАВА.

З останньої публікації Філадельфійського громадянина, М. Д.ж., можна набрати враження, що деякі круги нашої імміграції вважають за належне сиротинця-захисту Українського Народного Союзу так собі довершеним фактом і вже лише розходяться о закупи земель на цю ціль коло міста Мінвуд, Н. Дж. Се міське вже так розказало, що незабаром буде вважатися непатріотичним ділом виступити з такою пропозицією, тим більше, колиби це хотів заганявати себе фінансово в околиці Мінвуду з огляду на будучий український сиротинець. Тому вважало своїм обов'язком ще тепер пригадати усьому українському громадянству Злучених Держав на обов'язок основної дискусії в сій переважній справі.

Коли розходяться о здвигненні сиротинця-захисту коштом соток тисяч доларів, то розходяться вважати о здвигненні пам'ятки української імміграції в Америці, який істотно не з огляду на величезні імміграційні обмеження є повною жаргоном. Нам же самим, значить Українцям, розходиться не так о те, щоби дати притулок сиротам та старикам, як вважати о збереженні цих сиріт як Американців українського походження, чи там, без обиняків кажучи, о збереженні українського племені, або хоч сиріт з нього так довго, як це сиріт може. Бо колиби розходилося о це, щоби лише захистити нещасливих, то американські муніципалі та стейти є на стільки багаті, що помістять усіх українських сиріт без сиріт. І нам зовсім не треба аж витрачувати тільки гроша на приготування сиротинця. Значить, збираючи дари від українського загалу на сиротинця, треба мати на увазі здвигненні передлісів української інституції. Що значить українська інституція на чужині, — це щойно може вказати будучість, котрої ми не можемо забачити. Певне однак, що вже тепер можна дещо про це сказати.

З усього нашого доробку в Америці ми завжди маємо кілька добрих церковних будівель та кілька Народних Домів під ріжними назвами і-те все, що коло ті будувальні групуються. Є це звичайно прояви релігійного життя і в частині духовного життя під ріжними видами. Щоби однак зібрати цілість українського національного життя на чужині — на сему в нас до тепер ці одної інституції. А внаслідок такої інституції і повинен бути проєктований український захист. Значить: не лише годование нещасливих сиріт, але і виховування їх на свідомих громадян, навчання їх в українсько-американській школі чи школах, затруднювання сії дитини при українських вартаратах та по таких же роботах, виторювання при їхній допомозі українських промислових виробів, які свідчили про українське мистецтво, культуру та цивілізацію, плекання українського духа там же, і виторювання культурного патріотичного українського громадянства в Америці.

З новими цілями приносимо сиротинця згідно в основі мабуть усім свідомим українцям в Америці. В парі з тим щоби вирішити питання, де примістити сій свого роду осередок українського життя. Тут без сумніву кожний скаже, що такого інституту не мож примістити десь за озерами та горами, але по можності недалеко осередка американської цивілізації, значить міста Нью-Йорку. Коли ж до України сироту відіати сій осередок, треба дати йому нагоду. Коли ж до не-Українців схоче переконатися, що

це за раса ті Українці, то безперечно, що добре буюби мати представництво свого племені тако під Нью-Йорком.

Припадково так трапляється, що осідок Українського Народного Союзу є також під Нью-Йорком, отже легким буде надгляд над сиротинцем з боку Головного Уряду. В околиці Нью-Йорку є околиця українських і то великих колоній-громад, а се дасть нагоду зв'язати ті громади разом якнайшпільним осередком, власне загалом сиротинцем-принтом. А коли се взяти під розвагу, що під боком Нью-Йорку організується перша українська ісеа міського типу, Нова Україна, в околиці Плейфілд, та що там є багато наших фармацевтів, то все те разом може промовляти за тим, щоби власне довершувати сього важного діла концентрації Українців при допомозі сиротинця для вищих названих цілей.

Ціна ґрунту не повинна, так дуже виходити в рахунок. Під Нью-Йорком можна навіть добре заробити на перепродаж ґрунту, колиби закупити великий шмат землі ще тепер, і мати поважний капітал на удержання сиротинця в будучині. Отже не конче ламаються на те, що десь там трапляється дурничка "і можна закупити ґрунт за безцінь. Таких нагод є і буде повно в Америці ще на десятиліття, але вони можуть лишитися дурничками на довгі часи. І коли ми залазимо на сам ґрунт, то ми можемо схити в самій основі, бо програма сиротинця не сам хліб, а це щось далеко вищого.

Др. Семен Демидчук, Нью-Йорк, Н. Я.

ПУБЛІЧНИЙ ЗАПИТ.

Рок 1922, дня 6-го вересня заінкорпоровано в Нью-Йорк Український Театр під назвою: "Ukrainian Theatre of America, Inc." Capital stock, \$50,000. Ім'я підписаний посідаю 2 шери ч. 9: "торкаторші на суму 10 доларів з підписом голови п. Осипа Степанюка, секретаря Івана Добрянського і касиєра Івана Настюка. До нинішнього дня корпорация є не скликує зборів і я не знаю, що саме сталося з тим Українським Театром в Америці, бо ніхто жадного звіту не здає. Пішошу от публічний запит: що є з тою корпорацией?

А. Кушч, Нью-Йорк, Н. Я.

ЯК ЦЕ БУЛО З "УКРАЇНСЬКИМ НАРОДНИМ ТЕАТРОМ".

В часі 178 "Свободи", з 3. серпня 1922 р., є поміщена до Нью-Йорку п. н. "Звіт з наради в справі основи Українського Народного Театру в Америці". З сього звіту довідуємося, що перше засідання в тій справі відбулося в Укр. Нар. Домі в Нью-Йорку 18 липня 1922 р. (головною зборів був др. С. Демидчук, а секретарем С. Демидчук). І на нм було 48 учасників. В 11. годині вночі сє засідання відложено на день 25. липня 1922 р. В той день, ізза непристутности С. Демидчука, проєдс. др. Демидчук, покликав на секретаря О. Степанюка. На тім другім засіданні явилось 38 осіб. До відвади зістали вибрані: Іван Добрянський 21 голосами, Осип Степанюк 20 голосами, о. Лев Сембратович 19 голосами, Іван Настюк 18 голосами, Михайло Радик 17 голосами. На контрол зборів вибрані: др. Семен Демидчук 23 голосами, Пилип Матвій 16 голосами, Стефан Федосович 13 голосами. Члени вибраного уряду ухвалювалися в сєй спосіб: О. Степанюк, прєдсідатель; І. Добрянський секр.; І. Настюк, кас.; о. Л. Сембратович і М. Радик, референти.

В ч. 182 "Свободи" (з 8. серпня 1922 р.) є поміщене повідомлення, що загальні збори улюблєв Укр. Театру відбу-

дуться в Укр. Нар. Домі в Нью-Йорку 10. серпня 1922 р.

Одна відозва Укр. Театру в Америці "Діло української суспільности в Америці" находилося в 184 ч. "Свободи" (з 10. серпня 1922 р.), а друга ("Відозва до всього українського громадянства в Америці") в 201 ч. "Свободи" (з 30. серпня 1922 р.).

В 192 ч. "Свободи" (з 19. серпня 1922 р.) є оповіщення про збори в справі Укр. Театру в Нью-Йорку, Елізабет і Перт Амбю.

В ч. 195 "Свободи" (з 23. серпня 1922 р.) і в двох дальших числах названого часопису є оголошення "Конкурс Укр. Театру в Америці на посади при Дружині Театральній".

Коли я не помиляюся (від того часу минуло вже п'ять літ!), то про справу Укр. Театру урядово не було вже більше нічого проголошено.

З цитованого мною звіту (178 ч. "Свободи", з 3. серпня 1922 р.) довідуємося, що "на вивеснене о. Сембратовича, поперте о. Чаплинський, ухвалено висутю одного уділу на 5 доларів". Яко улюблєв зголошєніс (у звіті є поданий поміщений вказ тї улюблєв, між ними: п. А. Кушч, котрий заплатив на місці за 2 уділи) — разом 27 "оублєв" за 46 улюблєв. Готівку в "квиті" \$35 передано касиєрові Настюку.

У вересні 1922 р. я перебрався на сталє життє до Пасейку, Н. Дж., і мені було дуже важко занятися ділами справми Укр. Театру, тим більше, що яко дяковачельств о кожного вечера був постійно зайнятий своїми обов'язками. Щоби ся народна справа через мою особу не потерпіла, я був приволоений зї свого уряду зрезигнувати. Сє я зробив на спеціальні зборях (дати тих зборів не памятаю, але вона повинна бути в протоколярній книзі товариства), та присутні урядники, а згадую улюблєв, моєї резигнації не прийняли, відказали пї до загальних зборів. Тих загальних зборів через які невдмї мені причини не скликали і — хоч я окремо провів — ніякого публічного звіту не проголошено.

Може в тїй справі дасть більше пояснення п. Добрянський (у нього є всі урядові книги, документи і печатка Укр. Театру), або п. Настюк, або врешт контролери і референти сєї загиреної народної інституції.

Осип Степанюк, бувший прєдсідатель Укр. Театру в Америці.

ПОЗІР! — БРУКЛІН І ОКОЛІЦІ!

ЗЛУЧЕННЯ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ В БРУКЛІНІ ДОПОМОГИ ЖЕРТВАМ ПОВЕЛИ НА ЗАХІДНИЙ УКРАЇНІ

В ВЕЛИКІЙ МАСОВЕ ВІСІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 4. ГРУДНЯ 1927 Р. В УКР. НАРОД. ДОМІ, 101 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Початок о 6 годї 15. пополуночі. На вічу будуть промовляти рівні бесідники.

Українці Брукліну і околиці! Рідний край закликає страшно пошути, де ніколи перет не був, навіть в час війни, ніж ниря не був в такіх тяжких, критичних положєннєх як сєбє. Нашим святым обов'язком є прийти їм з допомогою. Перед голодом піддаються виснажені діти, а діти вмирають на погали ворожих наступів і радї рятують свого життя. Тому просимо всіх українців в Україні прийти часе-часино на це віче. — Комітет. 279

ДІТОЧІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ:

- МАЛІЙ ТРАКІТ (8 осіб) ... 10.
- СІДЛАМИ ТАРАСА (8 осіб) ... 10.
- РУСАЛКА ДІСТРОВА (7 осіб) ... 10.
- ВІСІЧКА МАРУСИ (8 осіб) ... 10.
- ВІСІЧКА ДІТІ (8 осіб) ... 10.
- ВІСІЧКА СВЯТО (7 осіб) ... 10.
- ЗАВІСНИК (4 осіб) ... 10.
- ЗВІСНИК ДІТІНІ (10 осіб) ... 10.
- ОСОНІШНИК (8 осіб) ... 10.
- КОНИК СТІВНИК (8 осіб) ... 10.
- ЛІСОВА КАЗКА (12 осіб) ... 10.
- СІД СВ. НИКОЛА (10 осіб) ... 10.
- ВІСІЧКА МА. МОКІЛИ ТАРАСА (8 осіб) ... 10.
- ПЕВЧЕНКА (8 осіб) ... 10.
- ВІСІЧ СВ. НИКОЛА (11 осіб) 125.

Замовлення і гроші слати до: "СВОБОДА" 83 Grand St., Jersey City, N. J.

НАЙКОРША, НАЙЛЕКША І НАЙБЕЗПЕЧНІША ДОРОГА ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО ДОМУ

ТЕЛЕГРАФІЧНО

Не тратьте часу стоячи в лінії на пошти, щоб купити монет-ордер. Се завжди невигадка.

Однак, коли дістались платно, ваша жінка чи мама може мати час вишлюди заробітку в своїх руках протягом години від надання його в найблизшому Western Union Telegraph офісі. Там є спеціальні вишколені урядовці, які обслуговуват сє скоро і гетьно.

За посередництвом нашої Пересилки Грошей Каблєм можете також перекласти гроші до старого краю дєнебулє.

Койной, корабель і театральні білєти — також вітї дурночї, книжки і т. в. можна купити і переслати телеграфічно.

THE WESTERN UNION TELEGRAPH COMPANY

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ВУНСАКЕТ, Р. АП.

Свято Героїв Визвольної Борьоти.

Заходом Центрального Комітету Допомоги Рідному Країні відсвятковано в нас свято Першого падоліста дня 13 с. м. святиочним концертом, який відбувся в нашій церковній галі.

Концерт відбувся в нас так як і в других громадах. Відкрив його прєдсідатель комітету грім. Чагарин. По ім заспівали хор під проводом о. Маруцака "Далєка ти а близька нам".

Святочну промову виголосив др. Л. Мишута, який переповнів нам, як це виглядало наш рідний край, коли зривався в пропалєтї падолістові дні до бою. Ціла промова була спрямована до того, щоби зрушити серця навіть найбільш байдужих і закламенті, щоби викрєстали надію і віру в найбільш зневірєні. І дієсно наслідок тих слів той, що зараз по святї і сам комітет взявся з новою енергією до дальшої праці і більше одиначи закламенті народними справами.

Профєсор Леватр причинив сєгою грою дуже багато до піднесення артистичної вартости концерту. Рівнож музикальні продукції Олі Галєс, І. Стєленого, С. Вєцєла і Марії Чагарин. Декламували: А. Кєнаш, А. Стрик, А. Сусєла, А. Шарварєв, М. Чагарин, О. Чагарин і А. Пєдєрєвєцька. Дуже гарно співала А. Карєв. Мішаний Хор був вивязався далєко кращє сї свого задданія, койби був більше вишколений. Але за кілька проб годї віпатріотї нових людєй. А старі патріотї чогось відтягуються, навіть на свято падолістовє годї ї зібратї. А

чи так повинно бути? Чи є по-винні явитися всі як одиє на таке свято і чи всі, хто тільки почувачься на силєх не тільки допомогти такому святї чим сплєв чи чим иншим? Свято падолістовє є свято обєднанія. Тут в той дєн героїв ми муємо вміти зійтиса разом як діти одного і того самого народа.

З концерту було доходу \$73.38. Комітет зї своєї каси доложив \$6.62, що разом робить рівну суму \$80. До цього на руки Комітету доручили гр. Кічак і А. Зєрнічак \$10.65, котрі вони зібрали на християн в Юріє і Марії Івановичів. На сю зібрку зложили по 1.00: В. Куршнєр, М. Фірман, гр. Кічак, Анєла Кушнєр, Ю. Іванович, Марія Іванович, В. Бурєк, М. Чагарин; по 50 ц.: А. Кароїшин, М. Кєперєк, А. Зєрнічак, Г. Городієвський, П. Романович; Анастєзія Пєвєча 25 ц., а Марія Кульєвєчє 15 ц.

Отже Комітет вислав разом всіх грошей \$90.65, котрі розділив так: \$70 на інвалідів, а \$20.65 на політичних вєзвєн. М. Скібінський, секр. Комітету.

Остал Вишня.

БЕЗ ЦЕРЕМОНІЙ.

Народна музєрїє, не вважаючи на те, що вона є мудрість та є й народня, сильно индї помилєється.

Та мудрість вигадала таке прислєвє: "Послєди... когось за стїя, воно ї ноги на стїя".

Як несправдливостї! Ну, де такі ви бачили, щоб так то справді бувало?

Перше те — що нїг на стїя не покладає, а другє те — що нїг не послєди його за стїя.

Засоромиться, вистєрєсь, ї потопєає до свого місця.

Це — щодє... прислєвє народнього.

А от про кіно-редактора одєської кінофабрики Фєльдмана, щєго вже сказати нїк не можє.

Запросили на одєську кінофабрику за редактора когось Фєльдмана.

Звідки його запрошено, чєму його заррєшено — це справа не наша.

Койи вже запрошено, значить, так трєба; значить, без Фєльдмана нашє кино-виробництво жити не можє.

Почєв рєлагувати Фєльдман. На одєській кіно-фабрицї Всєукраїнського Фєто-Кино-Управлєння трапляються єсє такі, чєж як є нї дивно, режисєри України.

От і нададож одиному Українцєві, та є родом з Західної України, звернутися до Фєльдмана в справі сєнарієй.

Заблажєв режисєр до редактора українською мовою...

На третєму словї Фєльдман зупинєв режисєра різким і безцеремонним:

"Гаварєтє, пажалуйстє, сє мийнє па рускї!"

Лєгко сказати Фєльдмановї: "Гаварєтє", койи перєд нїм стотї надїстрєнієчє!

Якби є на мене, на заднієй прєвєчє, то а-б їому відразу по "дієсно-руськї" — ми-б і помирилися...

А режисєра настєільки єсє вражєно, що він мусїв виправдуватисє:

— Не на стїлєки, мовлєлє, добрє я розумію руску мову, щєб дєтєльно обговорити спєціальну справу.

Фєльдман на є затєрабєвєнє: — Умєєтє ви! Умєєтє! Умєєтє!

Дурня, мовлєвє, перєждє мийнє туд вєлєєтє.

Фєльдман у нас на Українї всю національну політику ї партії Радєвськє владу.

Отакї! А ви говоритє: "Послєди"...

От вам і послєди... ("Бєтє").

ЗГІДНО З ФРАНЦУЗЬКИМ СУМЛІННЯМ.

(Передостанній акт пєсь: "Жиди в Україні").

Проєс-Шварцбаргє скінчєвєсє. Скінчєвєсє так, як усі сводїлєсє. Койи брав під увагу Францію, Жидів і Гроші. Сєназєю гїлєвє було те, чєму він так швидко скінчєвєсє.

Сєназєю було, — а загалєко остєає.

Вислєд процесу вєдвоєрих у сїх: Жидів, судлєв і Українцєй. Жиди вєхдовєні, єсє вєдлєсє їм виврєтєвєтєвє гїлєтєни одного вїсєного свїтлє.

Судлє "радієтє", щє неондєж вєстєпєтєсє їм з годєви.

Українцї тїшатєсє, єсє нарєштє кинєно трєвалї мїстєк згодї мїж ними і Жидєми.

Франція тєж можє радїтє. Зайвий раз доказала Українцєй, якє вона справдєлива в відношєннєх до слабших політичє і фінансово. Зайвий раз — кажє, — бє про її прихильнєстє до нас знєли ми вжє давнїє.

Щє тоді, як з армїєю Гєлєра прихильї в Гєлєнцїх французькї старшини, а перєд нїм і потїм їшли гармєти, однострїєво, стрїєвно та харчї.

Французький суд, вїдомий зї своєї справдєливостї, єсє вєд нєвїсє париської комуни, сказєвє, сєнаріє, історичнє слово: "Шварцбаргє невинний!"

Невинний тому, що стрїєлюєчє на крок, не мїг не поцієнтє, а поцієнтєвє шїстєма кулямє, не мїг не вбїтє.

Невинний тому, що вбївєчє, стрїєлєв під впливом сильнєго хвєдєвого подражєннєя, якє трєвало вжє більшє як сїм рокєв.

Перше те — що нїг на стїя не покладає, а другє те — що нїг не послєди його за стїя.

Засоромиться, вистєрєсь, ї потопєає до свого місця.

Це — щодє... прислєвє народнього.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

сполучений з оркєстрою, в чєстє свєтє Укр. Дєржавности В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ГРУДНЯ 1927 РОКУ

В ГАЛІ ПІД Ч. 304 СКАТ СТР.

Головним бесїдєвом будє др. В. Коляницький з Шиньєго. Почєток Конєрту 6.30 вєчєр. Вєстєпєтєсє 50 ц. мєнєшє 50 ц. дєтї 10 ц. Дєлєд прєвєчєнєй на інвалідів Укр. Армїє ї старїх крєвє. 279

Визвємо всіх Українцєй в Дїтєрї; вєзти участє у сїм свєтї.

Комітет Спол. Віддєлє.

ПОЗІР! — ВЕТНІЕМ, РА. І ОКОЛІЦІ!

ПОЗІР! ЗАХОДОМ АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА

відгравєтьєсє першїй раз в сїх околєх драму під назвою

ТЕРНОВИЙ ВІНОК

або ЖЕРТВИ ЦАРИЗМА

В СУБОТУ, ДНЯ 3-ГО ГРУДНЯ, 1927 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІ ГАЛІ, 3-та і Карбон ул., БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Почєток точнєо о годїні 7.30 вєчєр.

Першоряднї крєсла по 75 ц., другї янї і т. д. по 50 ц., дєтї 15 ц.

— Чистий дєлєд прєзначєний для потєрпїлєвих від повєнї в Західній Україні.

Хтє не прїєдє на сїю вистєву будє дуже жалувєтє.

Члєни Народного Комітєту.

ПОЗІР! — УКРАЇНЦІ В ШІКАГО, ІЛЛ!

ПОЗІР! СТАРАННЄМ СПІВ. ТОВ. ІМ. М. ЛИСЕНКА

відгравєтьєсє прєдставлєннє

"НАТАЛКА ПОЛТАВКА"

опєрєта в 3-ох дїях І. Котлєвськєго

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ГРУДНЯ, 1927 РОКУ

В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ при Оксєй і Райє ул., ШІКАГО, ІЛЛ. ОСОБИ: Наталєка — п. н. С. Цимбєлєвє; Горпєна Тєрпєлєвє, п. м. т. — п. н. М. Михайловськє, артистка київських тєатрєй; Пєтєро — п. н. З. Заболєвськє; Микєла — п. н. М. Хмєрє, знєний артист на Українї і в Амєрицї; Вознєний — п. д. А. Атамєнєв; Виборний п. др. С. Гринєвськєй.

Почєток о год. 7.30 вєчєром. — Рєжисєр Д. Атамєнєв. Прєситєсє о числєну участє. Комітет.

Невинний прєштї тому, що Жиди рїдко є комуєс щєсє виний, а звичайно виний когєму другї.

Зєтє доказєвєсє винним Пєтєлєро.

Винєн тому, що яшов-криничнєго ділє вудїєдє.

Винєн тому, що не витрємив шїстє кулє у своїм тїлі і помєр.

Винєн тому, що в Францї прєвєжає винєн той, який дає сєбє вбїтє.

Алє французький суд є не тїлькє справдєливий. Він мїдє-сєрий і шєдрий.

Влєдї по бл. п. Пєтєлєрї при-знєлї рїшчєковувєнє.

Не зложєнї — мовлєвє — чєловєк в життє горєчий, нєхєй ядовєа не блєдє.

Прїзгєлєлї ї одиє франк.

Правдє, за польськєго золотого дєлєтє тїх франкє, алє не в тїм тєк.

Важнє тєк, скїльки той франк коштуєвє Жидїлє!

Питєвєся і рїжнєх фінансїстєв про те, алє нєдїлєн є дав мєнї вєдлєвочлєвий відпєвїдє.

Вїкнїє знєвєшєх о одного, я-кий пісєм солдєних обєсїєлєсє сказєвє мєнї таке:

Це будє така сума, якє даєтєо трїєтєчє Юдовєх сєрбїєвєк, пок

